

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ
Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Α'

Ταχ. Δ/ση: Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη: 15180 Μαρούσι
Ιστοσελίδα: www.minedu.gov.gr
Πληροφορίες: Αν. Πασχαλίδου
Τηλέφωνο: 210-3443422

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:
Βαθ. Προτεραιότητας:

Αθήνα, 11-11-2016
Αρ. Πρωτ. 192389/Δ2

ΠΡΟΣ:

- Περιφερειακές Δ/σεις Εκπ/σης
- Σχολ. Συμβούλους Δ.Ε. (μέσω των Περιφερειακών Δ/σεων Εκπ/σης)
- Δ/σεις Δ/θμιας Εκπ/σης
- Γενικά Λύκεια (μέσω των Δ/σεων Δ/θμιας Εκπ/σης)

ΚΟΙΝ.:

Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής
Πολιτικής
Αν. Τσόχα 36
11521 Αθήνα

ΘΕΜΑ: Οδηγίες για τον τρόπο εξέτασης του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας στις Α', Β' τάξεις Ημερήσιου Γενικού Λυκείου και Α', Β', Γ' τάξεις Εσπερινού Γενικού Λυκείου για το σχολ. έτος 2016 – 2017

Μετά από σχετική εισήγηση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (πράξη 42/20-10-2016 του Δ.Σ.) πρόκειται να τροποποιηθεί το Π.Δ. 46/2016 (Α' 74) όσον αφορά τον τρόπο αξιολόγησης της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας. Σας αποστέλλουμε σχετικές οδηγίες για τον τρόπο εξέτασης του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας στις Α', Β' τάξεις Ημερήσιου Γενικού Λυκείου και Α', Β', Γ' τάξεις Εσπερινού Γενικού Λυκείου που θα ισχύσει από το σχολ. έτος 2016 – 2017:

Ι. Για την εξέταση της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας στην Α' τάξη Ημερήσιου και στις Α' και Β' τάξεις Εσπερινού Γενικού Λυκείου, δίνεται στους μαθητές σε φωτοαντίγραφο:

- α) απόσπασμα κειμένου, διδαγμένου από το πρωτότυπο, 12–20 στίχων, με νοηματική συνοχή,
- β) απόσπασμα κείμενου, διδαγμένου από μετάφραση, και ζητείται από αυτούς:

α) να μεταφράσουν στη Νέα Ελληνική ένα τμήμα του πρωτότυπου κειμένου οκτώ έως δέκα (8–10) στίχων

β) να απαντήσουν σε:

ι. τρεις (3) ερωτήσεις ερμηνευτικές που μπορεί να αναφέρονται σε ιδέες, αξίες, προβλήματα, στη στάση, στο ήθος ή στον χαρακτήρα προσώπων, στο ιστορικό, κοινωνικό, πολιτιστικό πλαίσιο της εποχής της συγγραφής του έργου, στη δομή του κειμένου, σε υφολογικά και αισθητικά θέματα. Οι

δύο (2) από τις ερωτήσεις αυτές αναφέρονται στο απόσπασμα κειμένου, διδαγμένου από το πρωτότυπο, και η τρίτη στο τμήμα του διδαγμένου από μετάφραση κειμένου σε συσχετισμό με το παραπάνω εξεταζόμενο πρωτότυπο απόσπασμα·

ii. μία (1) ερώτηση λεξιλογική–σημασιολογική που αναφέρεται στην παραγωγή και σύνθεση λέξεων της Αρχαίας Ελληνικής, σε ομόρριζες λέξεις, σε απλές ή σύνθετες, στη σύνδεση λέξεων της Αρχαίας και της Νέας Ελληνικής, στη διατήρηση ή στην αλλαγή της σημασίας τους, σε συνώνυμα και αντώνυμα κ.λπ.·

iii. μία (1) ερώτηση γραμματικής·

iv. μία (1) ερώτηση συντακτικού·

v. μία (1) ερώτηση κλειστού τύπου (σωστό ή λάθος, πολλαπλής επιλογής, αντιστοίχισης, κ.ά.) που αναφέρεται στο γραμματειακό είδος του κειμένου, στον συγγραφέα ή στο έργο του.

Οι ερωτήσεις υπό τα στοιχεία «iii», «iv» και «v» μπορεί να αναλύονται σε δύο (2) ισοδύναμα βαθμολογικώς υποερωτήματα.

Η ερώτηση υπό το στοιχείο «v» τίθεται προαιρετικά από τον/τη διδάσκοντα/ουσα.

Η μετάφραση βαθμολογείται με τριάντα (30) μονάδες και καθεμιά από τις επτά (7) ερωτήσεις με δέκα (10) μονάδες. Σε περίπτωση που δεν τίθεται η ερώτηση υπό το στοιχείο «v», τότε οι 10 μονάδες της επιμερίζονται από 5 μονάδες σε καθεμιά από τις δύο ερμηνευτικές ερωτήσεις που αναφέρονται στο πρωτότυπο δοθέν απόσπασμα, οι οποίες πλέον βαθμολογούνται με 15 μονάδες.

II. Για την εξέταση στο μάθημα **Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία του προγράμματος Γενικής Παιδείας της Β΄ τάξης Ημερήσιου Γενικού Λυκείου και της Γ΄ τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου** δίνεται στους μαθητές σε φωτοαντίγραφο απόσπασμα διδαγμένου από το πρωτότυπο κειμένου, 12–20 στίχων, με νοηματική συνοχή και ζητείται από αυτούς:

α) να μεταφράσουν στη Νέα Ελληνική ένα τμήμα του οκτώ έως δέκα (8–10) στίχων·

β) να απαντήσουν σε τρεις (3) ερωτήσεις ερμηνευτικές, που μπορεί να αναφέρονται σε ιδέες, αξίες, προβλήματα και επιχειρήματα, στη στάση, στο ήθος ή στον χαρακτήρα των προσώπων, στο ιστορικό, κοινωνικό, πολιτιστικό πλαίσιο της εποχής της συγγραφής του έργου. Οι δύο (2) από τις ερωτήσεις αυτές αναφέρονται στο δοθέν από το πρωτότυπο απόσπασμα και η τρίτη σε απόσπασμα διδαγμένου από μετάφραση κειμένου σε συσχετισμό με το παραπάνω εξεταζόμενο πρωτότυπο απόσπασμα, για τις απαιτήσεις της οποίας δίνεται στους μαθητές σε φωτοαντίγραφο το εν λόγω απόσπασμα·

γ) να απαντήσουν επί του δοθέντος από το πρωτότυπο διδαγμένου κειμένου σε:

i. μία (1) ερώτηση λεξιλογική–σημασιολογική που αναφέρεται στην παραγωγή και σύνθεση λέξεων της Αρχαίας Ελληνικής, σε ομόρριζες λέξεις, σε απλές ή σύνθετες, στη συσχέτιση λέξεων

της Αρχαίας και της Νέας Ελληνικής, στη διατήρηση ή στην αλλαγή της σημασίας τους, σε συνώνυμα και αντώνυμα, κ.λπ.·

ii. μία (1) ερώτηση αποκλειστικά υφολογικού χαρακτήρα (εκφραστικά σχήματα, αισθητικά θέματα, λεξικογραμματικά φαινόμενα, δομή του κειμένου) προκειμένου να αναδειχθεί η λειτουργία συγκεκριμένων εκφραστικών επιλογών του ποιητή·

Οι ερωτήσεις υπό τα στοιχεία γ «i», «ii» μπορεί να αναλύονται σε δύο ισοδύναμα βαθμολογικώς υποερωτήματα.

δ) να απαντήσουν σε μία (1) ερώτηση κλειστού τύπου (σωστό-λάθος, πολλαπλής επιλογής, αντιστοίχισης, κ.ά.) που αναφέρεται στο γραμματειακό είδος του κειμένου, στον συγγραφέα ή στο έργο του. Η ερώτηση αυτή τίθεται προαιρετικά από τον/τη διδάσκοντα/ουσα.

Η μετάφραση βαθμολογείται με τριάντα (30) μονάδες, καθεμιά από τις τρεις (3) ερμηνευτικές ερωτήσεις με δέκα (10) μονάδες, καθεμιά από τις ερωτήσεις υπό τα στοιχεία γ, «i» και γ, «ii» με 15 μονάδες, και η ερώτηση (δ) με 10 μονάδες. Σε περίπτωση που δεν τίθεται η ερώτηση υπό το στοιχείο «δ», τότε οι 10 μονάδες της επιμερίζονται από 5 μονάδες σε καθεμία από τις δύο ερμηνευτικές ερωτήσεις που αναφέρονται στο πρωτότυπο δοθέν απόσπασμα, οι οποίες πλέον βαθμολογούνται με 15 μονάδες.

III. Για την εξέταση στο μάθημα Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία της Β΄ τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου και Γ΄ τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου (μάθημα Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών) δίδεται σε φωτοαντίγραφο:

1. Απόσπασμα διδαγμένου κειμένου από το πρωτότυπο, 12–20 στίχων, με νοηματική συνοχή και ζητείται από τους μαθητές:

α) να μεταφράσουν στη Νέα Ελληνική ένα τμήμα του 8–10 στίχων·

β) να απαντήσουν επί του κειμένου αυτού σε:

i. δύο (2) ερωτήσεις ερμηνευτικές που μπορεί να αναφέρονται σε ιδέες, αξίες, προβλήματα, στη στάση, στο ήθος ή στον χαρακτήρα προσώπων, στο ιστορικό, κοινωνικό, πολιτιστικό πλαίσιο της εποχής της συγγραφής του έργου, στη δομή και σύνθεση του κειμένου, στην παρουσίαση και αξιολόγηση επιχειρημάτων, σε υφολογικά και αισθητικά θέματα κ.λπ.·

ii. μία (1) ερώτηση λεξιλογική–σημασιολογική που αναφέρεται στην παραγωγή και σύνθεση λέξεων της Αρχαίας Ελληνικής, σε ομόρριζες λέξεις, σε απλές ή σύνθετες, στο συσχετισμό λέξεων της Αρχαίας και της Νέας Ελληνικής, στη διατήρηση ή αλλαγή της σημασίας τους, σε συνώνυμα και αντώνυμα κ.λπ.·

iii. μία (1) ερώτηση κλειστού τύπου (σωστό-λάθος, πολλαπλής επιλογής, αντιστοίχισης, κ.ά.) που αναφέρεται στο γραμματειακό είδος του κειμένου, στον συγγραφέα ή στο έργο του. Η ερώτηση αυτή τίθεται προαιρετικά από τον/τη διδάσκοντα/ουσα.

2. Απόσπασμα αιδάκτου πεζού κειμένου της αττικής διαλέκτου από το πρωτότυπο, 10–12 στίχων στερεότυπης έκδοσης, με νοηματική συνοχή, στο οποίο προτάσσεται σύντομο κείμενο 3–4 στίχων, εισαγωγικού - επεξηγηματικού για τον μαθητή - χαρακτήρα, και ζητείται από τους μαθητές:

- α) να το μεταφράσουν στη Νέα Ελληνική
- β) να απαντήσουν επί του κειμένου αυτού σε:
  - i. μία (1) ερώτηση γραμματικής
  - ii. μία (1) ερώτηση συντακτικού
  - iii. μία (1) ερώτηση κατανόησης.

Καθεμία από τις ερωτήσεις γραμματικής και συντακτικού, υπό τα στοιχεία 2, β, i και ii, μπορεί να αναλύεται σε δύο ισοδύναμα βαθμολογικώς υποερωτήματα.

Η μετάφραση του διδαγμένου κειμένου βαθμολογείται με δέκα (10) μονάδες, η μετάφραση του αιδάκτου με είκοσι (20) και καθεμία από τις επτά (7) συνολικά ερωτήσεις του διδαγμένου και του αιδάκτου κειμένου με δέκα (10) μονάδες. Σε περίπτωση που δεν τίθεται η ερώτηση υπό τα στοιχεία 1, β, iii, τότε οι 10 μονάδες της επιμερίζονται από 5 μονάδες σε καθεμία από τις δύο ερμηνευτικές ερωτήσεις που αναφέρονται στο διδαγμένο δοθέν απόσπασμα, οι οποίες πλέον βαθμολογούνται με 15 μονάδες.

Για τα ανωτέρω θα αποσταλεί στο Συμβούλιο της Επικρατείας προς επεξεργασία σχέδιο προεδρικού διατάγματος.

Οι διδάσκοντες/ουσες να ενημερωθούν ενυπόγραφα.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΑΒΡΟΓΛΟΥ

Εσωτ. Διανομή

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφείο Γεν. Γραμματέα
- Δ/ση Σπουδιών, Προγράτων & Οργάνωσης Δ.Ε., Τμ. Α'
- Αυτ. Δ/ση Παιδείας, Ομογ., Διαπολ. Εκπ/σης, Ξένων και Μειον. Σχολείων
- Διεύθυνση Θρησκευτικής Εκπ/σης
- Δ/ση Ειδικής Αγωγής και Εκπ/σης